

➤ FRA PRESIDENTEN

Fastlegene må bruke stadig mer tid på andre ting enn pasientbehandling, og på toppen av en mer enn full arbeidsdag på kontoret kommer legevaktene.

Legevakt – behov for forbedringer nå

Den siste tiden har aviser flere steder i landet skrevet om legevakt. Historiene er konsistente og kollegaene som er intervjuet forteller om høyt arbeidspress, dårlige muligheter til å jobbe faglig godt og behov for flere leger i vaktssystemene. Leger er tålmodige og strekker seg langt for å få gjort det arbeidet som må gjøres. Nå er tålmodigheten satt på prøve, og derfor krever Legeforeningen handling.

Arbeidsbelastning og kvalitet henger nøye sammen. Det var grunnen til at Henry Ford i sin tid innførte 40-timers arbeidsuke på bilfabrikkene. Han visste at dette ville gjøre at han fikk de beste resultatene fra sine arbeidere. Det kan virke som denne erkjennelsen er i ferd med å gå i glemmeboken og at myndighetenes mål er å presse mest mulig arbeid ut av hver enkelt fastlege uten å reflektere over at kvaliteten på arbeidet settes på spill. Gjennomsnittlig faktisk arbeidstid for fastleger er ca. 45 timer per uke. I tillegg til dette kommer legevaktarbeidet.

Legeforeningen har legevakt som satsingsområde. Vi gjør et omfattende arbeid for å bidra til bedre legevaktjenester. Erkjennelsen av at det er behov for store forbedringer er velkjent. Helsetilsynet påpekte dette allerede i 2006. Kompetansesenteret i Bergen utga i 2009 en rapport hvor behovene ble godt beskrevet. Myndighetene har foreløpig toet sine hender fordi de er bekymret for kostnadene. Her er det snakk om et reelt etterslep og arbeidet med forbedringer må starte så raskt som mulig for å unngå at legevaktene kommer enda mere bakpå.

Samhandlingsreformens hovedtanke er at oppgaver skal flyttes fra sykehus til kommunene. Vi støtter dette. Det er godt dokumentert at det er best for både pasientene og samfunnet at så mye som mulig behandles og følges opp i kommunene. Dette er prinsippet om laveste effektive omsorgsnivå og det er godt prinsipp. Men skal det lykkes må kommunene legges til rette for det.

Vi mener at det aller viktigste nå er å få flere leger inn i tjenesten. Det er behov for en opptrappingsplan for fastleger. Ved lansering av samhandlingsreformen var en av forutsetningene 2 500 flere leger i kommunene. Helseministeren sluttet like etter og dermed forsvant denne forutsetningen også, samtidig som alle de faglige kravene ble opprettholdt.

Bedre arbeidstidsvern er et annet helt nødvendig tiltak. Leger som deltar i legevakt har svært vide unntak fra arbeidstidsbestemmelsene og disse avtalene står i fare hvis tjenesten ikke har god kvalitet. Det blir også vanskeligere å forsvare disse unntakene når arbeidet ofte ikke lenger er beredskap, men aktivt arbeid gjennom nettene. Nattarbeid krever hvile i etterkant, ellers øker farene for å gjøre feil.

Et tredje vesentlig moment er kvalitetsmål. Både leger og myndigheter ønsker gode kvalitetskrav og bedre mulighet til å vise kvaliteten på arbeidet. Legeforeningens løsningsforslag er Senter for allmennt medisinsk kvalitet som kan utvikle og formidle kunnskap om gode kvalitetsmål. Legevakt blir tema i vår, både i forhandlinger og helsepolitisk. Vi krever handling og har gode og velbegrunnede forslag til forbedringer.

Hege Gjessing

Hege Gjessing
hege.gjessing@legeforeningen.no
president